

مشاوره‌ی آسیب‌زا

www.ketab.ir

دکتر اصغر آقایی

دکتر سید حمید آتش‌پور

سرشناسه: آقای اصغر آقایی - ۱۳۴۰
 عنوان و نام پدیدآور: مشاوره‌ی آسیب‌ها / دکتر اصغر آقایی، دکتر سید حمید
 آتش‌پور
 مشخصات ناشر: تهران: نشر قطره، ۱۳۹۰
 مشخصات ظاهری: ۱۳۶ ص
 فروست: سلسله انتشارات؛ ۱۳۷۴، روان‌شناسی - نالی - ۱۴۷
 شابک: 978-600-119-349-1
 وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
 موضوع: مشاوره - حرفه
 موضوع: روان‌درمانی - حرفه
 موضوع: مشاور و درمان‌جو
 موضوع: روان‌درمان و بیمار
 شناسه‌ی افزوده: آتش‌پور، حمید، ۱۳۴۳ -
 رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۰ م ۵ / ۶۳۶ / ۶۶ BF
 رده‌بندی دیویی: ۳۶۱/۰۶
 شماره‌ی کتابشناسی ملی: ۲۳۰۰۸۳۰

ISBN: 978-600-119-349-1

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۹-۳۴۹-۱

مشاوره‌ی آسیب‌زا

دکتر اصغر آقایی* - دکتر سید حمید آتش‌پور*

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۰

چاپ: کاری

تیراژ: ۵۵۰ نسخه

بها: ۳۵۰۰ تومان

---

* اعضای هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان (اصفهان)

تمام حقوق برای ناشر محفوظ است.

تکثیر تمام یا بخشی از این کتاب به هر شکلی

(به صورت صوتی، تصویری، الکترونیکی و...)

منوط به اجازه‌ی کتبی ناشر است.

خیابان فاطمی، خیابان ششم، پلاک ۳

دورنگار: ۸۸ ۹۶ ۸۹ ۹۶

۸۸ ۹۷ ۳۳ ۵۱-۳

صندوق پستی: ۵۱۶۵-۱۴۱۵۵

---

www.NashreGhatreh.com

nashreghatreh@yahoo.com

Printed in the Islamic Republic of Iran

فهرست

۱۱	پیش گفتار
۱۵	مشاوره: مفهوم و ضرورت‌ها
۲۱	نداشتن چارچوب کاری
۱۲۵	ضمیمه: فرسودگی شغلی مشاوران
۱۳۳	منابع

پیش‌گفتار

مطالعه‌ی این کتاب ممکن است ذهن شما را به فرایند مشاوره حساس‌تر کند و باعث شود که شما مسئولیت بیش‌تری را بر دوش خود احساس کنید. اگر چنین احساسی در شما به وجود آید، با خوشحالی می‌توانیم اعلام کنیم که ما به وظیفه‌ی خود عمل کرده‌ایم. مخاطب اصلی ما در این کتاب مشاوران و روان‌درمانگرانی هستند که از مفاهیم و اصطلاحات به‌کاررفته اطلاع دقیق دارند و با ما هم‌زمان هستند این گروه یا خود را طرف مستقیم سخن ما می‌بینند و ما را در تکمیل و بهبود این اثر یاری می‌رسانند، یا از جمله همکارانی هستند که ما را متهم به فرافکنی می‌کنند و ممکن است به نقدمان بکشند. در هر دو حالت، ما مخاطبان خود را به‌درستی مورد خطاب قرار داده‌ایم و با آن‌ها به سخن نهسته و رازهای مشترک را بازگشایی نموده و مورد تحلیل قرار داده‌ایم؛ زیرا به این موضوع اعتقاد راسخ داریم که چه بهتر قبل از آن‌که دیگران محاسبه‌مان کنند، خود به حساب خویش رسیدگی کنیم؛ این یک ویژگی

بارز برای سلامت نفس و موفقیت است، نه یک نقطه ضعف. اگرچه، این کتاب حاصل سال‌ها تجربه‌ی کار با اساتید بزرگ رشته‌ی روان‌شناسی و مشاوره و کسب علم و ادب و معرفت از محضر آن‌ها و مطالعه‌ی متون تخصصی روان‌شناسی و مشاوره و همچنین برخورد مستقیم و رودررو با هزاران مراجع متعدد است؛ و نه صرفاً بازتاب‌های ذهنی نویسندگان آن.

مطالعه‌ی این کتاب برای مردم عادی و افرادی که در حال دریافت خدمات مشاوره‌ای هستند یا روزی نیاز به این خدمات پیدا می‌کنند، نیز مشکلی به همراه نمی‌آورد. زیرا، در سرتاسر کتاب صادقانه و با زبانی علمی به امکان و احتمال آسیب‌های مشاوره‌ی نادرست پرداخته شده است و مشاوران و روان‌درمانگران از انجام آن منع شده‌اند و دام‌ها و چاله‌های احتمالی موجود بر سر راه یک فرایند مشاوره‌ی درست و دقیق مشخص و معین شده‌اند. پس آگاهی عمومی از این احتمالات و خطرهای نه‌تنها به اصل و اهمیت و ضرورت مشاوره لطمه‌ای وارد نمی‌کند، بلکه راه را روشن‌تر می‌کند و مشاور را یک انسان صادق و در حال تحول و خودسازی مداوم نشان می‌دهد.

با این احساس که ورود به دنیای خلوت و گاه پر از راز و رمز مشاوره نه کار ساده‌ای است و نه هرکس امکان ورود به آن را دارد و به‌طور مسلم، کسی می‌تواند وارد این فضا شود که خود در این محیط تجربه اندوخته باشد؛ به خود جرئت دادیم و وارد این عرصه شدیم.

بنابراین، امیدواریم این کتاب راهنمایی همراه و مفید برای همه‌ی دوستانی باشد که در حرفه‌ی مشاوره و روان‌درمانی مشغول خدمت‌رسانی هستند. قدر مسلم، موارد ذکر شده در کتاب شامل حال همه مشاوران نمی‌شود، اما گاهی یکی از موارد ذکر شده نیز می‌تواند مانع عملکرد مطلوب مشاور شود و عاملی جدی برای فرسودگی بیش‌تر او باشد، عاملی که اگر به‌طور دقیق واکاوی و بررسی شود و مشاور

بتواند خود را از آن برهاند، احتمال موفقیت او در انجام وظایف سختش افزایش می‌یابد و به تبع آن مراجعان به سرانجام‌رسیده‌ی بیش‌تری نیز خواهد داشت.

چون یکی از اهداف نگارش این کتاب پرداختن به سختی بسیار زیاد کار مشاوره و روان‌درمانی است، به همین دلیل ضمیمه‌ی کتاب که چکیده‌ای از مطالعات منابع علمی مختلف است، تحت عنوان فرسودگی شغلی مشاوران به کل مطالب اضافه شده است. به‌طور مسلم، زمانی که مشاوران یا درمانگران از آسیب‌های حرفه‌ای خود آگاه شوند، از میزان آسیب‌پذیری و فرسودگی ناشی از سختی‌های شغلی آنان نیز کاسته می‌شود. اگر این تنها دستاورد نوشتن و انتشار این کتاب باشد، خدا را بسیار سپاس‌گزار خواهیم بود.

دکتر اصغر آقایی

دکتر سید حمید آتش‌پور

بهار ۱۳۹۰